

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **H. Z. S.**
státní příslušnost Pákistánská islámská republika

zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava, Purkyňova 87/6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 12. 1. 2019, č.j. OAM-8/LE-LE05-HA12-2018, o udělení
mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR **se zrušuje** a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit náklady řízení žalobci ve výši 6 800 Kč k rukám advokáta Mgr. Ladislava Barty do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 12. 1. 2019, č.j. OAM-8/LE-LE05-HA12-2018 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť nedisponuje pobytovým oprávněním a přeje si v České republice i nadále žít. Návrat do země původu žalobce odmítá kvůli obavám z údajných výhrůžek činěných jeho otci kvůli neplacení výpalného a disponuje také informací, že na jeho otce i na jeho vlastní osobu byl vydán v této souvislosti ve věci smyšlené krádeže peněz ve vlasti zatykač, který však osobně nikdy neobdržel a ví o něm pouze z doslechu. Tyto důvody podle žalovaného nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce ve včas podané žalobě nesouhlasil se závěrem žalovaného, že země jeho původu Pákistán je schopna poskytnout mu dostatečnou ochranu před vážnou újmou hrozící ze strany třetích osob. V Pákistánu nefunguje systém, který by zaručil zabránění způsobení vážné újmy zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání osob představujících hrozbu vážné újmy. Schopnosti této země poskytnout mu ochranu jsou velmi omezené, a proto po něm nelze požadovat, aby v Pákistánu setrval a obracel se se svými problémy na příslušné úřady tohoto státu. Žalobce poukázal na špatné zkušenosti, které měl jeho otec poté, co nahlásil vydírání vůči své osobě, kdy nebylo možné požadovat, aby se se svou obavou obrátil na pákistánskou policii, která by mu jen těžko byla schopna a ochotna poskytnout adekvátní pomoc a zastání. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2019, č.j. OAM-8/LE-LE05-HA12-2018 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 1. 2018, přitom dne 11. 1. 2018 rozhodla Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort rozhodnutím pod č.j. KRPT-5948-16/ČJ-2018-030022 o jeho správním vyhoštění a stanovila dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce jednoho roku. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že dne 31. 8. 2015 odletěl z Karáčí do Německa do Frankfurtu, kdy měl německé vízum. V roce 2017 cestoval mezi Německem a Slovenskem, kde pobýval naposledy do 7. 1. 2018 a když se poté vracel do Norimberku, těsně za hranicemi ho chytila v autobusu německá policie. Bylo mu zrušeno vízum a řečeno, že překročil dobu pobytu.

Následně byl 8. 1. 2018 předán do České republiky. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že jeho rodina má problém v Pákistánu v tom, že musí platit za ochranu. Jeho otec je obchodník, jsou bohatá rodina a museli platit za ochranu jedné organizaci. V červnu 2015 otec přestal platit, zavřel podnik a celá rodina odešla z domova; žalobce neví, kde teď jsou. Lidé, kterým přestal platit, jsou velmi vlivní a mohou proti němu sepsat trestní stíhání. Jeho otci poslali kulku s tím, že příště mu ji střelí do nohy. Dne 23. 1. 2018 byl s žalobcem proveden první pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce při tomto pohovoru opakoval, že z Pákistánu vycestoval dne 31. 8. 2015 na svůj cestovní pas a německé schengenské vízum. V Pákistánu nikdy žádné problémy neměl, pochází z bohaté podnikatelské rodiny. Z Pákistánu vycestoval z bezpečnostních důvodů a doufal, že tak učiní i jeho rodina. V únoru 2012 jeho otec začal platit velké peníze za ochranu, které platil až do roku 2015, kdy se rozdělila politická strana a každá z nově dvou vzniklých stran požadovala, aby jí otec platil i nadále stejnou částku. Když tak neučinil, protože by to bylo pro jeho podnikání likvidační, dostával dopisy, kde mu uváděli termíny splatnosti. Nakonec dostal dopis s kulkou a se vzkazem, že tentokrát posílají kulku poštou a že příště ji i použijí a otec nebo někdo z rodiny tu kulku dostane. V říjnu 2015 hovořil žalobce s otcem telefonicky a ten mu sdělil, že byl několik dní ve vězení, byl propuštěn na kauci a že viděl příkaz k zatčení s tím, že jsou oni oba obvinění, že vzali nějaké peníze od lidí, kteří ve skutečnosti požadovali peníze od nich. K dalším dotazům žalobce sdělil, že se jeho otec s problémem vyhrožování obrátil na policii a podal oznámení proti těmto lidem. Tam mu bylo sděleno, že bude lepší, když se s těmito lidmi přímo domluví. Pokud by celou záležitost měla řešit policie, bude ho to stát mnohem více peněz. O udělení mezinárodní ochrany žalobce tedy žádá kvůli své bezpečnosti. Dodal, že na území Evropské unie nemá žádné příbuzné, ani blízké osoby, má pouze přítelkyni na Slovensku K. H., nar.X. Pokud by byl nucen vrátit se do Pákistánu, byl by ihned na letišti zatčen, neboť pákistánská policie disponuje dokumentem, ve kterém je uvedeno, že vzal nějaké peníze. Bylo proti němu podáno trestní oznámení a vydán zatýkácí rozkaz. Pokud by toto oznámení získal, mohl by prokázat, že se jedná o falešné obvinění. Dne 7. 1. 2019 byl s žalobcem proveden doplňující pohovor, při němž uvedl, že měl přítelkyni ze Slovenska, nyní již má 8 měsíců přítelkyni české státní národnosti N. V. Jeho přítelkyně byla před třemi měsíci těhotná, avšak rozhodli se pro potrat, protože žalobce nevěděl nic o své budoucnosti. Se svojí rodinou nemá už více než tři roky kontakt. Jeho otec je dealerem firem Toyota a Honda v Pákistánu a začal mít problémy s placením výpalného, kdy mu poskytovali „ochranu“. Při tomto pohovoru uvedl, že otec začal platit výpalné asi v roce 2008 a platil až do roku 2012 či 2013. V roce 2015 se situace vyostřila, kdy otec dostal dopis se dvěma kulkami s tím, že příště kulka bude pro jeho syna. Neví přesně, kdy jeho otec podal proti těmto lidem na policii trestní oznámení. Policista tehdy jeho otci sdělil, ať raději celou věc vyřídí finančně, nikoliv přes policii. V tomto trestním oznámení jeho otec uváděl zmíněné výpalné a vyhrožování těmito osobami; policie to však nechtěla řešit. Na nečinnost policie si otec nikde nestěžoval, jelikož v Pákistánu to není možné. K dalším dotazům žalobce uvedl, že žádné dokumenty potvrzující, že se otec obracel na pákistánskou policii s trestním oznámením, k dispozici nemá. Stejně tak nedisponuje žádnými dokumenty, které by potvrdily podání trestního oznámení a zatykače na jeho osobu v Pákistánu.

Součástí správního spisu žalovaného jsou rovněž zprávy o zemi původu žalobce, a to:

- údaje mezinárodní organizace pro migraci (IOM) o Pákistánu 2017,

- informace australské vlády ze dne 1. 9. 2017 o ekonomické situaci v Pákistánu,
- zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 20. 4. 2018 o dodržování lidských práv Pákistánu v roce 2017,
- zpráva Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie ze dne 16. 7. 2018 o lidských právech a demokracii za rok 2017 – kapitola V.: Prioritní země z hlediska lidských práv – Pákistán,
- výroční zpráva Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018,
- výroční zpráva Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018,
- zpráva Freedom House z ledna 2018 nazvaná „Svoboda ve světě 2018 – Pákistán“,
- informace Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 31. 7. 2018 o bezpečnostní a politické situaci v Pákistánu a
- informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č.j. 117255/2018-LPTP ze dne 29. 6. 2018 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.

6. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřená kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 téhož ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.
7. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

8. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
9. Podle druhého odstavce téhož ustanovení se za vážnou újmu považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Krajský soud považuje za potřebné připomenout, že napadené rozhodnutí přezkoumal v rámci tzv. žalobních bodů obsažených v podání právního zástupce žalobce ze dne 19. 2. 2019 tak, jak mu to ukládá ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Toto podání obsahovalo v podstatě zásadní a jediný žalobní bod spočívající v tom, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil nebezpečí vážné újmy hrozící žalobci ze strany soukromých subjektů. Podle názoru žalobce v zemi jeho původu Pákistánu nefunguje systém, který by byl schopen poskytnout mu dostatečnou ochranu před vážnou újmu ze strany třetích osob a nelze proto po něm požadovat, aby v této zemi nadále setrval a obracel se s těmito problémy na příslušné pákistánské úřady. V této souvislosti žalobce poukázal na zkušenost svého otce, v jehož případě policejní orgány adekvátní pomoc neposkytly, naopak odkázaly jeho otce na to, aby se s vyděrači vypořádal sám. Žalobce v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Azs 66/2008-71 ze dne 30. 9. 2008, v němž tento soud z čl. 7 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohly požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu uprchlíka nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (tzv. kvalifikační směrnice) dovodil, že o účinnou ochranu se jedná tehdy, pokud poskytovatelé této ochrany činí přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a pokud cizinec má k této ochraně přístup; obě podmínky musí být přitom splněny kumulativně, v opačném případě není účinná ochrana dostupná.
11. V části odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve které se žalovaný zabýval možností udělení doplňkové ochrany z důvodu vážné újmy uvedeného v ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu žalovaný odkázal na informace Human Rights Watch Výroční zprávu 2018 – Pákistán, zprávu Freedom House Svoboda ve světě v roce 2018 – Pákistán, zprávu MZV USA o dodržování lidských práv Pákistánu v roce 2017 a informaci Odboru azylové a migrační politiky MV ČR o bezpečnostní a politické situaci v Pákistánu ze dne 31. 7. 2018

a konstatoval, že v této zemi panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, příp. některých aspektů, z čehož ovšem nelze vyvozovat, že veškeré obyvatelstvo této země je pronásledováno státními orgány ve smyslu zákona o azylu, či mezinárodních právních předpisů z oblasti uprchlictví. Dále žalovaný na straně 16 tohoto rozhodnutí uvedl, že z výpovědi žadatele zjistil, že mohl pociťovat nepřímé ohrožení ze strany soukromých osob, které požadovaly po jeho otci placení pravidelného výpalného. K tomu žalovaný konstatoval, že k protiprávnímu jednání vůči konkrétní osobě žadatele (tedy žalobce) ze strany těchto kriminálních živlů nikdy nedošlo, žalobce v této věci fungoval pouze područně, a to když bylo jeho otci s cílem vynucení si finančních částek kriminálními živly s kriminální činností vyhrožováno, že může být nějak poškozen i jeho syn, tedy žalobce. K tomu žalovaný dodal, že „žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou, která má možnost zabránit případným kontaktům s těmito lidmi, např. vnitřním přestěhováním v rámci své vlasti či v případě potřeby obrácením se o pomoc k policii“. Krajský soud musí k tomu konstatovat, že pokud žalovaný odkázal na možnost „obrátit se o pomoc k policii“, pak žalovaný v tomto směru sám v odůvodnění rozhodnutí citoval výše uvedené zdroje informací o Pákistánu, přičemž, co se týče hodnocení činnosti policie, jakožto součástí bezpečnostních složek, pak informace Human Rights Watch uvádí, že se nadále objevovaly zprávy o tom, že se bezpečnostní složky podílely na porušování lidských práv, včetně mučení a jiných forem špatného zacházení, svévolného zadržování, mimosoudních poprav a nuceného mizení osob. Další zpráva MZV USA o dodržování lidských práv v roce 2017 v Pákistánu hovoří mimo jiné o korupci ve státní správě a u policie. Krajský soud zhodnocením všech shora citovaných zdrojů informací o zemi původu žalobce Pákistánu nezjistil žádné konkrétní údaje, které svědčí o tom, že v této zemi existuje a funguje dostatečný systém policejních či jiných bezpečnostních složek, k nimž by žalobce v případě ochrany před nezákonným jednáním soukromých osob měl dostatečný přístup. Žádné jiné informace si v tomto směru žalovaný neopatřil a jeho tvrzení, že žalobce má možnost zabránit případným kontaktům s těmito lidmi vnitřním přesídlením, či obrácením se o pomoc k policii, nemá v obsahu správního spisu, konkrétně ve shromážděných informacích o zemi původu žalobce, patřičnou oporu. Žalovaný tedy nepostupoval v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů, dle něhož nevyplývaly ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů s požadavky ust. § 2 téhož zákona. V důsledku toho je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné spočívající v nedostatku důvodu pro tvrzení shora uvedené, tedy že žalobce má možnost v případě návratu zabránit kontaktům s kriminálními živly vnitřním přesídlením či obrácením se o pomoc k policii.

12. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud pro vady řízení napadené rozhodnutí žalovaného podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc mu podle odst. 4 téhož ustanovení vrátil k dalšímu řízení. Pakliže žalovaný v novém rozhodnutí setrvá na tvrzení, že žalobce v případě návratu má možnost vyhledat ochranu před protiprávním jednáním soukromých osob u policejních či jiných státních, příp. i nevládních orgánů a organizací, bude nezbytné, aby tyto závěry opřel o patřičné zdroje informací o Pákistánu prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí ČR tak, jak to učinil v případě vyžádání informací ohledně situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratu po dlouhodobém pobytu v zahraničí.

13. V souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. zavázal krajský soud žalovaného k náhradě nákladů řízení žalobci spočívajících v jeho právním zastoupení advokátem v rozsahu dvou úkonů právní služby po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč, celkem tedy 6 800 Kč v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 4. října 2019

JUDr. Petr Indráček

samosoudce